

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

University of Opole (Poland)

International Slavis University (Macedonia)

Cooperative Trade University of Moldova

«Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування»

присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели

30 вересня 2024 року

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
30 вересня 2024 року*

**Полтава
2024**

УДК 633:631.559:006.015.5:631.5

У 71

Редакційна колегія:

Гангур В. В. – завідувач кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник.

Маренич М. М. – директор навчально – наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри селекції, насінництва і генетики

Куценко О. М. - професор кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, професор, кандидат сільськогосподарських наук

Jolanta Wojarszczuk - Doctor, adjunct, Institute of Soil Science and Plant Cultivation – State Research Institute in Puławy

Писаренко В. М. - професор кафедри захисту рослин Полтавського державного аграрного університету, професор, доктор сільськогосподарських наук

Білоношко В. Я. - професор кафедри екології та агротехнологій ННІ природничих та аграрних наук Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, професор, доктор сільськогосподарських наук

Полторецький С. П. - професор кафедри рослинництва ім. О. І. Зінченка Уманського національного університету садівництва, професор, доктор сільськогосподарських наук

Бараболя О. В. – доцент кафедри рослинництва, завідувач Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Шакалій С. М. – доцент кафедри рослинництва, фахівець другої категорії Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування, присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели: матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 30 вересня+63 2024 р.). Полтава :ПДАУ, 2024. 215 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора Г. П. Жемели, за результатами досліджень щодо: перспективних напрямів вирощування продукції рослинництва; якості, стандартизації та сертифікації продукції рослинництва; актуальних проблем інноваційної економіки в АПВ, VR технологій в агровиробництві; інноваційних напрямів зберігання та переробки продукції рослинництва, харчових технологіях. Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно- правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика урожайності й якості продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних і відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Рекомендовано до друку Вченою радою Полтавського державного аграрного університету (протокол N 3 від 30.10.2024 року)

© Автори тез, включені до збірника, 2024

© Полтавський державний аграрний університет, 2024

FERTILIZATION, AND FOLIAR NUTRITION OF PLANTS WITH MOLYBDENUM ON THE FORMATION OF SYMBIOTIC APPARATUS AND PEA SEED YIELD	
<i>Невідничий О. С., Міленко О. Г.</i>	145
ПЕРСПЕКТИВНІ АСПЕКТИ ВИРОЩУВАННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН ЗА СУЧАСНИХ УМОВ	
<i>Барат Ю. М., Барат М. Ю.</i>	147
ПРОДУКТИВНІСТЬ СМОРОДИНИ ЧОРНОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД АГРОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ	
<i>Білявська Л. Г., Зінченко О. О.</i>	148
СУЧАСНІ СОРТИ КАРТОПЛІ ДЛЯ РІЗНИХ НАПРЯМІВ ВИКОРИСТАННЯ	
<i>Білявська Л. Г., Ємець М. В., Ванжула Д. В.</i>	151
УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ (<i>ZEА MAYS L.</i>) РІЗНИХ ФАО ТА ГРУП СТИГЛОСТІ В УМОВАХ ПОЛТАВЩИНИ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИСІВУ ТА ВОЛОГОСТІ ЗЕРНА	
<i>Піщаленко М. А., Токарев А. В., Чегренець В. Ю.</i>	154
СОРТОВІ ЯКОСТІ НАСІННЯ ЯК ВИРІШАЛЬНИЙ ФАКТОР ПРИ ВИРОЩУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОЇ ОВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ	
<i>Білявська Л. Г., Волошин Д. Р.</i>	156
БІОЛОГІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ЕФЕКТИВНІСТЬ В АГРОТЕХНОЛОГІЯХ СОЇ	
<i>Писаренко В. М., Піщаленко М. А., Олексенко В. В., Рябко О. С.</i>	159
ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАХИСТУ АГРОЦЕНОЗІВ КАПУСТИ ВІД КОМПЛЕКСУ ЛУСКОКРИЛИХ ФІТОФАГІВ	
<i>Куряча К. О.</i>	161
ОСОБЛИВОСТІ ПІДБОРУ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ НЕСТІЙКОГО ЗВОЛОЖЕННЯ	
<i>Шерстюк О. Л., Коваленко Н. П.</i>	163
ВПЛИВ ШКІДНИКІВ НА ПОСІВИ НАСІННЄВОЇ ЛЮЦЕРНИ	
<i>Піщаленко М. А., Кириченко К. Є., Майборода М. С.</i>	165
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ БІОГУМУСУ ЯК РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН	
<i>Білявська Л. Г., Івко Ю. В.</i>	167
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ СОРТІВ СОЇ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ В УМОВАХ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	
<i>Копелець Б. В., Кулик М. І.</i>	169
ФОРМУВАННЯ ЯКІСНОГО ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ	
<i>Блоха А. В.</i>	171
ВПЛИВ ЗМІН КЛІМАТУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗИ	

Барат Юрій Михайлович

канд. с.-г. наук, доцент

ORCID ID: 0000-0001-8076-936X

Барат Михайло Юрійович

здобувач вищої освіти

СВО Магістр

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

ПРОДУКТИВНІСТЬ СМОРОДИНИ ЧОРНОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД АГРОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ

Смородина чорна – являється однією з основних ягідних культур, що вирощуються в Україні. Вона характеризується швидкоплідністю, зимостійкістю та високою врожайністю. Завдяки чому, вирощування смородини чорної є економічно вигідним як у промислових насадженнях, так і на невеликих присадибних ділянках.

Отримання високих та стабільних врожаїв смородини чорної залежить від агротехнічних факторів. Основними агротехнічними заходами за вирощування чорної смородини є: зрошення, мульчування ґрунту, формування кущів та їх обрізування [2].

Смородина чорна відноситься до найбільш вологолюбних ягідних культур. Тому, на поливи реагує збільшенням крупності ягід, що в свою чергу позначається на врожайності. Критичним періодом для смородини у нестачі вологи є початок зав'язі ягід та їх налив. Нестача вологи в цей період призводить до утворення дрібних ягід, або навіть їх обсіпання. Отже, до одних з головних можливостей збільшення врожайності ягід смородини чорної є її зрошення [1].

Оскільки, смородина чорна є вологолюбною культурою, то велике значення має зниження випаровування вологи. Це можливо за рахунок мульчування прикущових смуг. Мульчування ґрунту на насадженнях смородини, окрім збереження вологи, забезпечує пригнічення росту бур'янів, поліпшує температурний режим ґрунту, а також послаблює вимивання з нього поживних елементів. Мульчуючим матеріалом може бути солома, тирса, перегній, хвоя та ін. Останнім часом використовують для мульчування ґрунту сучасні матеріали: неткані матеріали та світлонепроникні поліетиленові плівки [3].

Для підвищення врожайності ягід чорної смородини особливе значення належить формуванню та обрізуванню кущів. Надземна частина куща чорної смородини складається з пагонів різного віку, що відходять від основи куща. Тому, їхня кількість в кущі відіграє одну з найважливіших ролей для продуктивності цієї культури. Гілки смородини чорної можуть давати врожаї до 10-12 річного віку, але найбільш продуктивними вважаються гілки 3-5 річні. Гілки старші за 5 років уповільнюють ріст та зменшується їх продуктивність за рахунок відмирання плодушок. Оскільки смородина чорна

більше плодоносить на однорічних пагонах, тому кущі формують з якомога більшою кількістю однорічних приростів. Необхідно підтримувати оптимальну кількість гілок в кущі за рахунок видалення гілок старше 5-6 річного віку та залишення більш сильніших однорічних приростів [4].

Таким чином, основними агротехнічними заходами щодо збільшення продуктивності смородини чорної є зрошення в критичні періоди вегетації, мульчування ґрунту та формування і обрізування кущів. Раціональне додержання цих агротехнічних заходів дасть можливість стабільно отримувати високі врожаї ягід смородини чорної.

Список використаних джерел

1. Барат Ю. М., Баглюк І. В. Продуктивність сортів смородини чорної залежно від зрошення. *Nauka i edukacja w warunkach zmian cywilizacyjnych: Mater. I Międz. Konf. Nauk.-Prakt. Pod red. M.Andrzejewskiego. Łódź: Nowa nauka, 2019. P. 116–117.*
2. Ambus P., Jensen E. S. Nitrogen mineralization and denitrification as influenced by crop residue particle size. *Plant Soil. 1997. Vol. 197. № 2. P. 261–270.*
3. Lavola A., Karjalainen R., Julkunen-Tiitto R. Bioactive Polyphenols in Leaves, Stems, and Berries of Saskatoon (*Amelanchier alnifolia* Nutt.) Cultivars. *J. Agric. Food Chem. 2012. Vol. 60. P. 1020–1027.*
4. Schmeda-Hirschmann G., Jimenez-Aspee F., Theoduloz C., Ladio A. Patagonian berries as native food and medicine. *J Ethnopharmacol. 2019. Vol. 241. P. 111–127.*

Білявська Людмила Григорівна

доктор сільськогосподарських наук, професор

ORCID ID: 0000-0003-3856-7718

Зінченко Олександр Олександрович

здобувач СВО Магістр,

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

СУЧАСНІ СОРТИ КАРТОПЛІ ДЛЯ РІЗНИХ НАПРЯМІВ ВИКОРИСТАННЯ

Картопля в Україні – одна з основних продовольчих культур. Її вирощують у всіх кліматичних зонах. За високим валовим виробництвом картоплі Україна, її врожайність залишається досить низькою, незважаючи на потенціал сортів [1-3].

Сорти вітчизняної селекції займають чільне місце серед сортових ресурсів у картоплярстві країни. Більшість із них має переваги щодо зарубіжних аналогів, насамперед, за рівнем адаптивності до умов